

Křesťanství v Americe

› PhDr. Petr Hampl, Ph.D.
Praha, 6. prosince 2025

Jungmannova
národní akademie

www.junaak.cz

Jungmannova
národní akademie

Obsah přednášky

- Stručný úvod do protestantismu
- Něco o vzniku a vývoji církví a sekt
- Dějiny amerického křesťanství

Jak být spasen

- Prostřednictvím obřadů
vykonávaných tou správnou církví
- Dobrými skutky (List Židům)
- Pouhou vírou

A k tomu ještě predestinace

Bůh ukazuje svou moc na lidech

Jungmannova
národní akademie

- protestantismus

Formování papežství a řádů

- 380 – křesťanství vyhlášeno státním náboženstvím
- 529 – benediktínský řád (Benedikt z Nursie – „ora et labora)
- Rozvoj za Karla Velikého
- 910 – Cisterciánský řád (opatství v Cluny)
- František z Assisi (- 1226)

Jungmannova
národní akademie

Církev a stát

Obrázek anglického krále a upalovaného
kacíře

Hlavní vlny protestantismu

- 16. století
 - Martin Luther
 - Jan Kalvín
 - Huldreich Zwingli
- 17. století
 - Pietismus
 - Puritánství
- 18. století
 - John Wesley
 - Charles Whitefield
- 19. století
 - Liberální protestantismus
- 20. století
 - Letniční hnutí (Church of God a Assemblies of God)

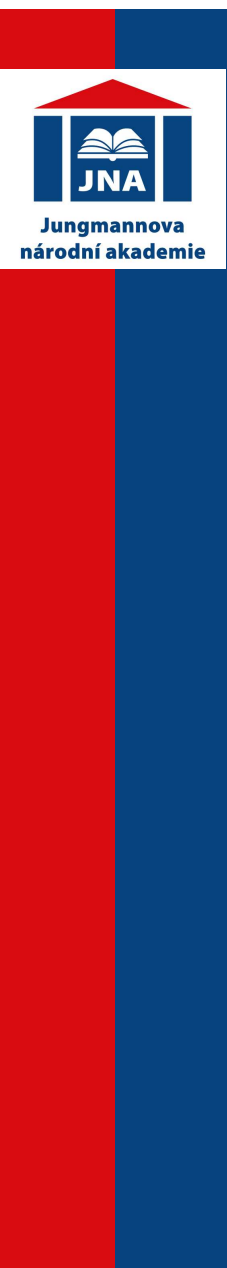

Jungmannova
národní akademie

- Něco o vzniku sekt a církví

Stadia náboženské společnosti

- Stávající církev nevyhovuje všem
- Vzniká „protestní alternativa“
- Terapeutické cíle
- Jasně vymezení vůči většině
- Růst počtu členů
- Konsolidace: pravidla, vlastní teologie, univerzita
- Vlastní majetková elita
- Klesá napětí vůči většinové společnosti (rebelové odcházejí)
- Ztráta horlivosti, ztráta počtu členů
- Sakralizace
- Úpadek nebo znovuoživení

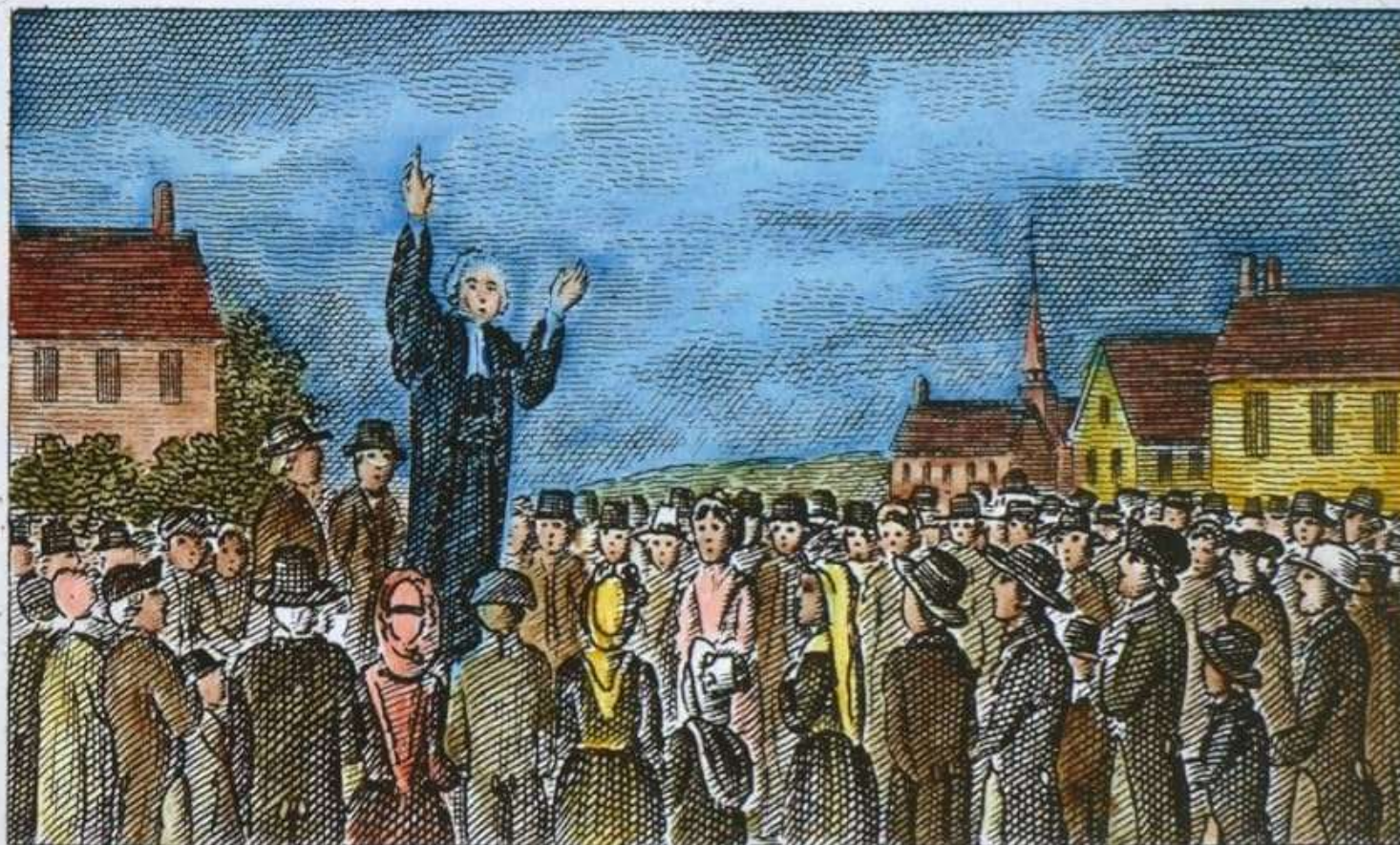

jjj

- Sekulaizace podmínkou náboženského oživení

Stav amerického náboženství 1776

- Do 20% Američanů členy nějakého náboženského tělesa
- Méně než třetina prvních dětí počata po svatbě
- Mužská společnost
- Násilné a deviantní chování
- Otcové zakladatelé a církve podporované z Anglie, jejich zprávy nespolehlivé
- Největší episkopální, kongregační, presbyteriáni a reformovaní
- Vliv revivalů (Whitefield zemřel 1770)

WHITEFIELD Preaching

Stav amerického náboženství 1850

- Tradiční církve nadále obhospodařují městské elity
- Pravidelná revivalová shromáždění ve městech
- Revivalové tábory na venkově
- Růst mezi farmáři, osadníky, chudými lidmi apod.
- Hlavními církvemi nově:
 - Metodisté
 - Baptisté

FIGURE 3.1 Religious Adherents by Denomination, 1776 and 1850
(as percentage of total adherents)

Congregationalists

Episcopalians

Presbyterians

Baptists

Methodists

Catholics

A co vztah k dětem?

*Měl jsem dvě nebo tři děti. Už si to přesně
nepamatuju.*

Rozvody

- Růst a stabilizace
- Výpočet rozvodovosti velmi nejistý
- Patologie rozvodů
- Co je správná rozvodovost?
- Doba setrvání v manželství

Novinka: Rozvádění ženatých mužů

Možný: Sériová monogamie

Experiment: Kibucy

- Stabilizace
- Komunita 50 – 500 lidí
- Velmi omezené soukromé vlastnictví
- Plně výchova dětí
- Společná práce
- Zrušení rozdílů muž – žena (včetně oblékání, dělby práce atd.)
- Vrchol 80. léta (150 tisíc lidí)
- Pak zbohatnutí a privatizace
- Nízká generační následnost
- Spontánní rekonstituce „tradičních vzorců“

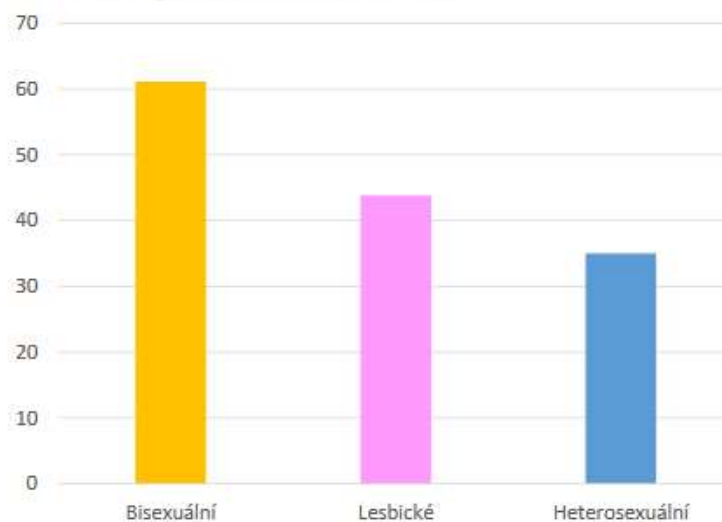

Co víme o dětech v „homorodinách“?

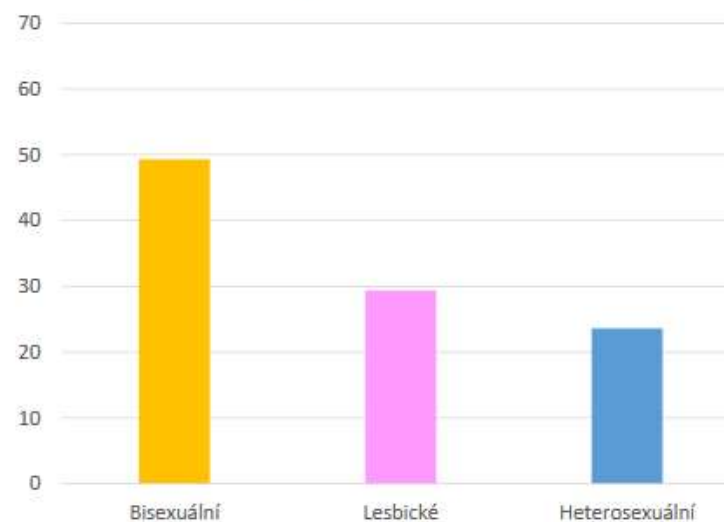
- Téměř nic
- Naprostá většina studií nesplňuje základní požadavky (validita, reliabilita)
- Děti z homorodin více psychických problémů? (otázka stability)
- Rozdíl ve vztahu dítě a stabilita
- Více násilí mezi dospělými

Centers for Disease Control and Prevention Survey (USA)

% žen - partnerské násilí

% žen - závažné partnerské násilí

Walters, M.L., Chen J., & Breiding, M.J. (2013). *The National Intimate Partner and Sexual Violence Survey (NISVS): 2010 Findings on Victimization by Sexual Orientation*. Atlanta, GA: National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control and Prevention

Rodina a inovace

- Nespokojenost
- Pokus – omyl
- Jednotlivé skupinky (inovátoři)
- Čelí společenskému tlaku
- Když se to ukáže jako užitečné, přebírá další
- I když rozšíření, jen výjimečně celá společnost

Děkuji za pozornost. Otázky?

